ધોરણ - 8 ગુજરાતી

અધ્યયન નિષ્પત્તિઓ		શીખવા શીખવવાની પ્રક્રિયા
G801	વિવિધ સાહિત્ય સ્વરૂપ સાંભળે છે, સમજે છે, અને અભિવ્યક્ત કરે છે.	• પુસ્તકાલય સંદર્ભે સામગ્રીનો ઉપયોગ કરી વિવિધ સાહિત્ય સ્વરૂપો, કૃતિઓ ઉપલબ્ધ કરી વંચવવી. • સાહિત્યકારો, કવિ લેખકોની મુલાકાત, ચર્ચા પણ જરૂર જણાય તો કરાવવી
G802	પરિચિત કે અપરિચિત પરિસ્થિતિમાં સંવાદ, ચર્ચા વર્ણન, વિશ્લેષણ કરી પોતાના અભિપ્રાયો વ્યક્ત કરે છે.	• શૈક્ષણિક એકમોનું નાટયીકરણ કરી સંવાદ કરાવવા. • વિદ્યાર્થીઓના જુથ બનાવી પરસ્પર જીવંતચર્ચા કરાવવી. • જાહેર કાર્યક્રમોનું સંચાલન વિદ્યાર્થીઓએ પાસે કરાવવું. • વિદ્યાર્થીઓએ પાસે સુવિચાર, ભીંતસૂત્ર લેખન કરાવવું.
G803	રમતો, પ્રવૃતિઓ, મુલાકાતો, ઇન્ટરવ્યૂ, પ્રોજેક્ટકાર્ય દ્વારા સમજ કેળવે છે.	• શિક્ષકે ભાષાની વિવિધ રમતો તેમ જ ચેસ, સાપસીડી વગેરે જેવી રમતો રમાડવી. • વિદ્યાર્થીઓએ પાસે કક્ષાનુસાર વાર્તાઓ હાવભાવ સાથે રજૂ કરાવવી. • ચિઠ્ઠી વાંચન, ક્વિઝ, જૂથચર્ચા, જેવી પ્રવૃતિઓ કરાવવી. • વ્યવસાયકારો, સરપંચ, બેન્ક મેનેજર જેવા વ્યક્તિઓની મુલાકાતો તેમ જ વાર્તાલાપ ગોઠવવો. અને તે સંદર્ભે પ્રોજેક્ટકાર્ય કરાવવું.
G804	લોકગીતો અને લોકસાહિત્યની કથાઓ નાટકો, સ્થાનિક કક્ષાના સંવાદોની લેખિત રજૂઆત કરે છે.	• લોકગીત, લોકવાર્તાઓના કાર્યક્રમ દ્વારા સાંસ્કૃતિક વારસાની જાળવણીની સમજ આપવી. • ગામમાં ભવાઇમંડળી, નાટકમંડળી, યોજાય ત્યારે મુલાકાત લઈ શાળામાં રજૂ કરવા પ્રેરણા આપવી.
G805	શિક્ષકની મદદથી દૃશ્ય શ્રાવ્ય સાધનો અને આધુનિક ઇન્ફોર્મેશન ટેક્નોલૉજીની સમજ કેળવે છે.	• દૃશ્ય સાધનોની મદદથી સંવાદ સંભાળવવા. • બાયસેગ, રેડિયો, ટી.વી. દ્વારા પ્રસારિત થતાં શૈક્ષણિક કાર્યક્રમનું નિદર્શન કરાવવું. • ક્વિઝ, ડિબેટ, વગેરેનું નિદર્શન કરાવવું. • સંદેશાવ્યવહાર માટે અદ્યતન ટેક્નોલૉજીના ઉપકરણોનો ઉપયોગ કરાવવો અને ઉપયોગ કરી શકે તે માટે માર્ગદર્શન આપવું..
G806	વેબસાઇટ, ઇ-મેઈલ, એસએમએસ તથા ન્યૂઝ રિપોર્ટનુ નિર્માણ કરી તેનું આદાન પ્રદાન કરી શકે છે. તેમજ SMS તથા ન્યૂઝનું નિર્માણ કરી તેનું આદાન -પ્રદાન કરે છે.	• કમ્પ્યુટરનો ઉપયોગ કરવો. • વિવિધ ટેક્નોલૉજી, ટી.વી., વોટસ-અપ, SMSના મધ્યમથી ટુચકા મેળવી શિક્ષકે વર્ગમાં રજૂ કરવા. • મોબાઈલ દ્વારા વિવિધ કૌશલ્યનું નિદર્શન કરવું. પ્રશ્નોત્તરી કરવી.

DRAFT

અધ્યયન નિષ્પત્તિઓ	શીખવા શીખવવાની પ્રક્રિયા
	• વિવિધ વેબસાઇટનો ઉપયોગ કરી કવિ- લેખકોની જરૂરી માહિતી અને પુસ્તકો મેળવી વાંચન કરતાં શીખવવું. • ઇન્ટરનેટના માધ્યમથી પરિચિત કરવાવ. વિદ્યાર્થી પોતાને જરૂરી વિગતો શોધી અને નોંધ કરે તેવી પરિસ્થિતી ઊભી કરવી. • ઈન્ફર્મેશન ટેક્નોલૉજી, ઇન્ટરનેટ પરથી વિવિધ માહિતી મેળવવા સમજ આપવી.. • ઉપયોગી શૈક્ષણિક વેબસાઇટ ની યાદી આપવી. તેનો ઉપયોગ કરવા પ્રોત્સાહિત કરવા. • ઇ- મેઈલ દ્વારા માહિતીની આપ-લે કરવી..
G807 સમયપત્રકો, સામયિકો, કોષ્ટકો, બસ અને રેલ્વે સમયપત્રક વગેરે જેવી, જીવન ઉપયોગી વિગતો વાંચે છે. અને જરૂરી વિગતો તારવે છે.	• શિક્ષક વિદ્યાર્થીઓને રેલવે, ટાઈમ ટેબલ, બસ ટાઈમટેબલની સમજ આપવી. • વિદ્યાર્થીઓ પાસે સમાચારપત્રો અને સામયિકોનુ વાંચન કરાવવું.
G808 વિવિધ સામાજિક પરિસ્થિતિ સંદર્ભે વ્યવહારમાં મેળા- ઉત્સવોમાં ભાષામાં થતી રજૂઆત સાંભળે અને સમજે છે.	• લોકસાહિત્યની કથાઓ સંવાદો સંભળાવવા. • સ્થાનિક કથા પર બનેલ ફિલ્મો તથા ક્લીપનું નિદર્શન કરાવવું. • સ્થાનિક લોકકલાકાર ને બોલાવી વાર્તા સંભાળવવી. • વિદ્યાર્થીઓ પોતાના કૌટુંબિક, સામાજિક પ્રસંગોમાં થતી પ્રવૃતિઓ વિશે વર્ગમાં રજૂઆત, ચર્ચા કરાવવી.
G809 આશરે 5000 જેટલા શબ્દો જાણે છે. અને શબ્દકોશ, જોડણીનો વ્યાવહારિક વ્યાકરણનો ઉપયોગ કરે છે.	શબ્દકોશનો ઉપયોગ કરવો.. • શબ્દકોશના ક્રમની ઓળખ માટે ફ્લેશકાર્ડ શબ્દ પત્તાં બનાવી રમત રમાડવી.
G810 વિશેષ વ્યક્તિ, સંસ્થા, પરિચિત પ્રસંગો સ્થળો ની મુલાકાત લઈ તેના જીવન ચરિત્ર તથા પરિચય અંગે તેમજ પોતાના વિચારો અને મંતવ્યો આત્મવિશ્વાસ પૂર્વક રજૂ કરે છે.	• શિક્ષકે શાળામાં વિશેષ વ્યક્તિ સાહિત્યકાર, ચિત્રકાર, ફોટોગ્રાફર, • સમાજ સેવક, સૈનિક, ડોકટર, સરપંચ, વકીલને આમંત્રણ આપી પરિસંવાદ યોજવો અને વિદ્યાર્થીઓએ દ્વારા પ્રશ્નોત્તરી કરાવવી. • વિવિધ સ્થળો જેવા કે પોસ્ટ ઓફિસ, બેન્ક, હોસ્પિટલ, ઉધોગો, પ્રાકૃતિક સ્થળો, પ્રચલિત સંસ્થાઓ, વગેરેની પ્રશ્નાવલિ તૈયાર કરીને મુલાકાત ગોઠવવી. • સ્થાનિક વ્યક્તિ વિશેષ ની સાથે ચર્ચા કરી તેના જીવન વિશે માહિતી એકત્ર કરી જીવન ચરિત્ર અને અહેવાલ લખવા પ્રોત્સાહિત કરવા,
G811 સાંભળેલી કે વાંચેલી અનુભવજન્ય સામગ્રીમાંથી યોગ્ય તારણ કાઢી વૈકલ્પિક તથા	• વિદ્યાર્થીઓએ જોયેલી ફિલ્મ વિશે ટૂંકમાં રજૂઆત કરવા કહેવું. • વિદ્યાર્થીઓને પાઠ્યપુસ્તક સિવાય નો ફકરો વાંચવી પ્રશ્નોત્તરી કરવી.

DRAFT

અધ્યયન નિષ્પત્તિઓ	શીખવા શીખવવાની પ્રક્રિયા
અન્ય પ્રશ્નોનાં જવાબ લખે છે.	• પોતાના વિચારો મંતવ્યો, સ્વાનુભવો, નોંધવા પ્રોત્સાહન આપવું. • પ્રાર્થનાસભામાં વર્ગમાં ડિબેટ યોજવી પોતાની વાતના સમર્થનમાં દલીલો રજૂ કરી શકે તે જોવું. • વિદ્યાર્થીઓને વિચાર પ્રેરક પ્રશ્નો પૂછવા અને તેના જવાબ માટે પૂરતો સમય આપવો.
G812 સાંભળેલી કે વાંચેલી તથા પાઠ્ય પુસ્તક અને અન્ય સામગ્રીમાંથી યોગ્ય તારણ કાઢી પ્રશ્નોનાં જવાબ લખે અને કાર્યકારણ સબંધોને આધારે વધારે માહિતી મેળવવા " શા માટે ? " કેવી રીતે " જેવા પ્રશ્નો પૂછીને જવાબ આપે છે.	• શિક્ષક એકમ અધ્યયન બાદ વિદ્યાર્થીઓને કુતૂહલ પ્રેરક પ્રશ્નો પૂછવા માટે વાતાવરણ નિર્માણ કરવું. • ઘટનાક્રમ કે પ્રસંગની રજૂઆત કરી સારા – નરસા ની ચર્ચાસભા યોજવી. • અઠવાડિયાનો એક તાસ પુસ્તકાલય માટે વશ્ય આપવો. • વિદ્યાર્થીઓને શહીદોની ગાથા કહીને તેને આધારે વિચાર પ્રેરક પ્રશ્નો પૂછી જવાબ મેળવવા. • આપત્તી વ્યવસ્થાપનમાં મુશ્કેલી સમયે કયા કયા પગલાં ભરવા તે વિશે ચર્ચા કરવી. • કેવી રીતે ? શા માટે ? વગેરે પ્રશ્નો પૂછી શકાય તેવી પરિસ્થિતીની નિર્માણ કરાવવું.
G813 ટૂચકાઓ, કિસ્સાઓ જાતે બનાવી ક્રમશ : રજૂ કરશે અને જૂથચર્ચા અને પ્રશ્નોત્તરી સ્પર્ધામાં ભાગ લઈ રજૂઆત કરે છે.	• સુવિચાર, કહેવત, ટુચકા વાર્તાઓની સંગ્રહપોથી બનાવવી • વિવિધ વિષયો પર વકતૃત્વસ્પર્ધા યોજવી.
G814 યોગ્ય મરોડ સાથે બે શબ્દો વચ્ચે યોગ્ય અંતર રાખી વાતચીત, ઘટના કે પ્રસંગનું વર્ણન લખી શકે છે.	• વિદ્યાર્થીઓ વિરામચિહ્નો તથા જોડણી ની સમજ આપી શ્રુતલેખન અને અનુલેખનની સ્પર્ધાનું આયોજન કરવું તથા વિદ્યાર્થીઓને સુંદર લેખનના નમૂના પૂરા પાડવા પ્રોત્સાહિત કરવા.
G815 કાવ્યપંક્તિઓનું પદ્યમાંથી ગદ્યમાંથી અને ગદ્યમાંથી પદ્યમાં લેખન કરે છે.	• કાવ્યપંક્તિનો વિચાર વિસ્તાર કરાવવો શીખવેલ કાવ્યો મુખપાઠ કરાવી કાવ્યપંક્તિઓનું લેખન કરાવવું. • દ્રશ્ય -શ્રાવ્ય સાધનોનો ઉપયોગ કરી કવિનું શ્રવણ કરાવવું. • શિક્ષકે માઈક્રોફોન, ફોનની મદદથી કાવ્યગાનનું શ્રવણ કરાવવું તથા વિદ્યાર્થીઓના કાવ્યોનું રેકર્ડ કરીને પુનઃ સંભળાવવું.
G816 ગદ્ય તથા પદ્યનું સ્વતંત્ર લેખન કરે છે. (નિબંધ લેખન વાર્તા, કાવ્ય, ઉખાણાં, નિબંધ અરજીલેખન, અહેવાલ, પ્રેસનોટ, પ્રવાસ વર્ણન, આત્મકથા મિનિટ્સ ડાયરી વગેરે) લખે છે.	• ઉત્કૃષ્ટ રોશનીશીનો નમૂનો બતાવવો • દરરોજના અનુભવો માટે સ્પર્ધા ગોઠવવી તેને લખવા માટે પ્રેરણા પૂરી પાડવી. • નિબંધ લેખન પત્ર લેખન રોજનીશી આત્મકથા, અહેવાલલેખન, વગેરેની યોગ્ય સમજ આપવી. • શબ્દો પરથી વાર્તા તેમજ મુદ્દા પરથી વાર્તાલેખન ની સમજ આપવી.

DRAFT

અધ્યયન નિષ્પત્તિઓ		શીખવા શીખવવાની પ્રક્રિયા
G817	બિલ, રીસિપ્ટ, રેપર, રિપોર્ટ, જાહેરાત વગેરેમાં આપેલ માહિતી સમજે છે. અને ઉપયોગ કરે છે.,	• બિલ રિસીપ્ટ, રેપર્સ, મિનિટ્સ બુકના નમુનાનું નિદર્શન કરાવવું તેના દ્વારા પ્રશ્ન- જવાબ માહિતી એકત્રીકરણ વગેરે જેવી પ્રવૃતિઓ કરાવવી
G818	અનુભવેલી સારી બાબતો અંગે ચિંતન કરી વિકટ પરિસ્થિતીમાંથી યોગ્ય ઉકેલ શોધીને લખે છે.	• સ્થાનિક પરિસ્થિતી મુજબ ઘટના કે સમસ્યા રજૂ કરી તમે શું નિર્ણય લો ? જેવી પ્રવૃતિ કરાવવી. • મૂંઝવણભરી પરોસ્થિતિ રજૂ કરી સમસ્યા ઉકેલ; વિદ્યાર્થીઓએ પાસે મેળવવો. • વિદ્યાર્થીઓએ પાસે પોતે અનુભવેલી પરિસ્થિતી નો સંવાદ કરાવવો. • જીવનમાં ઘટતી રોજબરોજની ઘટનાઓમાંથી વિવેક બુદ્ધિ અનુસાર સારી -નરસી બાબતો અંગે વિચાર -વિમર્શ કરાવી યોગ્ય નિર્ણય લેવા પ્રેરણા પૂરી પાડવી.
G819	વ્યાવહારિક વ્યાકરણ જાણે છે અને તેનો ઉપયોગ કરે છે.	• એકમના અંતે એકમમાંથી તથા ભાષા સજ્જતાના આધારે વિવિધ વ્યાકરણ સંબંધી સામગ્રી સમજી શકે છે. • એકમના અંતે શિક્ષક વિદ્યાર્થીઓને પ્રશ્નોત્તરી કરે.

DRAFT